

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 131 ΕΑΔΗΣΥ/ 2024

(άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν.4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, **21 Νοεμβρίου 2024**, ημέρα Πέμπτη και ώρα 13:00 μ.μ., στα επί της οδού **Δώρου 7-9** γραφεία της, συνήλθε η ΕΠΙΤΡΟΠΗ της **ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** (εφεξής «*Αρχή*» ή «*ΕΑΔΗΣΥ*») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα, εκτελούσα χρέη Προέδρου
Δημήτριος Χανής

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη
Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Νικολέτα Κοττά

Η Πρόεδρος, κ. Ανδρονίκη Θεοτοκάτου και το μέλος Βασιλική Σκαρτσούνη, απουσίασαν αιτιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Καλλιόπη Μήτκα, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ, Αυτοτελές Γραφείο Θεσ/νίκης.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, παρέστησαν, η Εισηγήτρια (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Σιδέρη, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μ. Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Επιτροπής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής της Περιφερειακής Υπηρεσίας Συντονισμού και Υποστήριξης (Π.Υ.Σ.Υ.) Κεντρικής Μακεδονίας του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας σε κτήρια της αρμοδιότητάς της, για χρονικό διάστημα

έξι (6) μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 195.076,56 € χωρίς ΦΠΑ κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

I. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 1467320/21.10.2024 έγγραφο (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 10243/21.10.2024) όπως αυτό συμπληρώθηκε (αριθ. πρωτ. 11209/19.11.2024), η Περιφερειακή Υπηρεσία Συντονισμού και Υποστήριξης (Π.Υ.Σ.Υ.) Κεντρικής Μακεδονίας του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (στο εξής e-ΕΦΚΑ Κεντρικής Μακεδονίας), αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν.4412/2016, όπως ισχύει, προκειμένου να προσφύγει σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, για την ανάθεση της εν θέματι σύμβασης.

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Στο κρινόμενο αίτημα εκτίθενται τα εξής:

1.1. Η Π.Υ.Σ.Υ Κεντρικής Μακεδονίας του e-ΕΦΚΑ καλύπτει τις ανάγκες καθαριότητας των κτηρίων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της (Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας) με ανοιχτές διαγωνιστικές διαδικασίες.

1.2. Προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες καθαριότητας για το χρονικό διάστημα από 1.4.2024 έως 31.3.2027, αιτήθηκε την έγκριση πίστωσης ποσού 1.261.800 ευρώ, πλέον ΦΠΑ, από το Δ.Σ. του e-ΕΦΚΑ. Κατόπιν της έγκρισης που χορηγήθηκε στις 23-3-2023 (ΑΔΑ:6ΨΝΔ46ΜΑΠΣ-6ΣΥ, ΑΔΑΜ:23REQ012393116), με την αριθ.: 265332/29-5-2023 (ΑΔΑΜ:23PROC012770385) διακήρυξη προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός (ΕΣΗΔΗΣ:194077) άνω των ορίων, για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας σε κτήρια που στεγάζονται Υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ, αρμοδιότητας της ΠΥΣΥ Κεντρικής Μακεδονίας, για χρονικό διάστημα δύο ετών από την υπογραφή της σύμβασης και σε κάθε περίπτωση μετά τη λήξη των εν ισχύι –τότε- συμβάσεων (31/3/2024), με δικαίωμα προαίρεσης για παράταση των υπηρεσιών έως δώδεκα (12) επιπλέον μήνες, συνολικού ποσού 1.261.800 €, πλέον ΦΠΑ 24%. Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Ο διαγωνισμός αυτός ματαιώθηκε με την υπ' αριθ.:36569/25-7-2023 Απόφαση της Προϊσταμένης της Π.Υ.Σ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας μετά από εισήγηση της επιτροπής αξιολόγησης (υπ'αριθ. 1/25-7-2023 Πρακτικό), καθόσον κρίθηκε ότι η εκ παραδρομής χορηγηθείσα, στις 5-7-2023, πρόσβαση μέσω ΕΣΗΔΗΣ στο περιεχόμενο των προσφορών των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων, η οποία σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διακήρυξη (όρος 3.3.1) έπρεπε να χορηγηθεί μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας από την Επιτροπή και συνακόλουθα την έκδοση και κοινοποίηση της σχετικής Απόφασης Κατακύρωσης κατά το άρθρο 100 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, έπληττε το κύρος του διαγωνισμού. Κατ' ακολουθία, με την υπ' αριθ.: 408380/30-8-2023 (αριθ. συστ. ΕΣΗΔΗΣ:217236 & ΑΔΑΜ:23PROC013323169) διακήρυξη προκηρύχθηκε με τους ίδιους ακριβώς όρους, την ίδια εκτιμώμενη αξία και για το ίδιο χρονικό διάστημα,

επαναληπτικός ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός άνω των ορίων, με το ίδιο αντικείμενο. Η σύμβαση υποδιαιρέθηκε σε 7 τμήματα τα οποία αφορούν στους επιμέρους Νομούς που εμπίπτουν στο γεωγραφικό διαμέρισμα της Κεντρικής Μακεδονίας (Ν. Θεσσαλονίκης, Ν. Ημαθίας, Ν. Πέλλας, Ν. Σερρών, Ν. Πιερίας, Ν. Κιλκίς, Ν. Χαλκιδικής). Σύμφωνα με τη διακήρυξη προσφορές υποβάλλονταν για ένα, περισσότερα ή όλα τα τμήματα. Ως καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών ορίστηκε η 25η -9-2023.

1.3. Στο διαγωνισμό κατατέθηκαν προσφορές από οκτώ (8) οικονομικούς φορείς. Ακολούθως, με την υπ' αριθ. 665794/24.11.2023 απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης της ΠΥΣΥ Κεντρικής Μακεδονίας του e-ΕΦΚΑ εγκρίθηκε το πρακτικό 1/22.11.2023 της Επιτροπής Αξιολόγησης του Διαγωνισμού, με το οποίο η Επιτροπή εισηγήθηκε την αποδοχή όλων των προσφορών, την ανάδειξη προσωρινών αναδόχων για τα επτά (7) τμήματα του διαγωνισμού και την πρόσκλησή τους για την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Με την υπ' αριθ.779359/18-12-2023 απόφαση του ίδιου ως άνω οργάνου εγκρίθηκε το πρακτικό 2/15.12.2023 της επιτροπής αξιολόγησης και κατακυρώθηκε ο διαγωνισμός.

1.4. Κατά της ως άνω απόφασης ασκήθηκαν τρεις (3) προδικαστικές προσφυγές, μία (1) στις 28/12/2023 και δύο (2) στις 29/12/2023, από ισάριθμους οικονομικούς φορείς, καθώς και παρεμβάσεις. Επ' αυτών εκδόθηκαν οι υπ' αριθ. 286, 287, 288/2024 αποφάσεις της ΕΑΔΗΣΥ, με τις οποίες έγιναν δεκτές οι προδικαστικές προσφυγές, απορρίφθηκαν οι παρεμβάσεις και ακυρώθηκε η προσβαλλομένη. Κατά των ως άνω αποφάσεων ασκήθηκαν τρεις (3) αιτήσεις ακύρωσης/αναστολής, καθώς και παρεμβάσεις, η συζήτηση των οποίων προσδιορίστηκε από το αρμόδιο δικαστήριο για τη δικάσιμο της 13ης.6.2024, οπότε και συζητήθηκαν.

1.5. Εν τω μεταξύ στις 12.4.2024 η Π.Υ.Σ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας του Ε-ΕΦΚΑ, δεδομένου ότι η χρονική ισχύς των ενεργών συμβάσεων [131437/21-3-2022, ΑΔΑΜ:22SYMV010364282, 524800/9-11-2022 ΑΔΑΜ:22SYMV011575992, 154792/29-3-2023, ΑΔΑΜ:23SYMV012451868] υπηρεσιών καθαριότητας που κάλυπταν τις εν λόγω ανάγκες εκτείνεται έως τις 31.5.2024, υπέβαλε αίτημα στην ΕΑΔΗΣΥ, προκειμένου με τη σύμφωνη γνώμη της να προχωρήσει με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση (άρθ. 32 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016) στην ανάθεση σύμβασης υπηρεσιών καθαριότητας χρονικής διάρκειας έξι (6) μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 195.076,56€, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%. Κατόπιν της έκδοσης της αριθ. Δ59ΕΑΔΗΣΥ/2024 σύμφωνης γνώμης της Αρχής, η αναθέτουσα αρχή προέβη στη σύναψη των παρακάτω συμβάσεων υπηρεσιών καθαριότητας: α) αριθ. 825833/11.06.2024 (24SYMV014927845 2024-06-12) αξίας 150.041,28€, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, β) αριθ. 806053/06.06.2024 (24SYMV014907399 2024-06-10) αξίας 41.174,28,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% , γ) αριθ. 805995/06.06.2024 (24SYMV014910904 2024-06-10), αξίας 3.861,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%, και συνολικής αξίας 195.076,56€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Η χρονική διάρκεια των ανωτέρω συμβάσεων ορίστηκε για 6 μήνες, ήτοι από 1.6.2024 έως 30.11.2024.

1.6. Για τα ένδικα βοηθήματα που ήδη συζητήθηκαν μέχρι στιγμής έχει εκδοθεί στις 23.10.2024 η με αριθ. 440 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, η οποία απέρριψε την αίτηση ακύρωσης και δέχθηκε την παρέμβαση υπέρ της διατήρησης των προσβαλλόμενων αποφάσεων της ΕΑΔΗΣΥ, ενώ εκκρεμεί η καθαρογραφή των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί για τις άλλες δυο αιτήσεις ακύρωσης, όπως προκύπτει και από τις με αριθ. ΓΠ15621/19-11-2024 και ΓΠ15630/19-11-2024 βεβαιώσεις διατακτικού του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης. Σύμφωνα με τις ως άνω βεβαιώσεις με τις με αρ. Α495/18-11-2024 και Α494/18-11-2024 αποφάσεις, οι αιτήσεις ακύρωσης γίνονται δεκτές και οι υποθέσεις αναπέμπονται στην ΕΑΔΗΣΥ για περαιτέρω κρίση.

III. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι: *«2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».*

IV. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

3. Το υπό εξέταση αίτημα έχει υποβληθεί από την Περιφερειακή Υπηρεσία Συντονισμού και Υποστήριξης (ΠΥΣΥ) Κεντρικής Μακεδονίας, η οποία είναι χωριστή επιχειρησιακή μονάδα του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), στην οποία έχουν μεταβιβαστεί και ασκούνται αρμοδιότητες, σύμφωνα με το Π.Δ. 8/2019 (ΦΕΚ 8/Α'), όπως ισχύει, την αριθ. 88/συν.7η/28-2-2020 απόφαση του Δ.Σ. του e-Ε.Φ.Κ.Α «Μεταβίβαση της άσκησης αρμοδιοτήτων του Διατάκτη και δευτερευόντων διατακτών του e-Ε.Φ.Κ.Α» και την αριθ. 59679/12-03-2020 (ΦΕΚ 831/τ.Β'/12-03-2020) διαπιστωτική πράξη του Διοικητή του e – Ε.Φ.Κ.Α, όπως συμπληρώθηκε και ισχύει. Ο e-Ε.Φ.Κ.Α είναι ΝΠΔΔ, αποτελεί μη Κεντρική αναθέτουσα αρχή, ανήκει στη Γενική Κυβέρνηση και συστάθηκε με τους Ν. 4387/2016 (Α' 85) και Ν.4670/2020 (Α' 43) όπως ισχύουν.

Περαιτέρω, στο άρθρο 5 «Κατώτατα όρια» (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170) του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: *«[...] γ) 221.000 EUR ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές [...]».*

Η σκοπούμενη σύμβαση φέρεται ως αυτοτελής δημόσια σύμβαση παροχής υπηρεσιών περιοδικού χαρακτήρα, το αντικείμενο της οποίας προβλέπεται να ανανεωθεί εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Η συνολική δε εκτιμώμενη αξία αυτής για το αιτούμενο χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, ανερχόμενη στο ποσό των 195.076,56 €,

χωρίς ΦΠΑ, υπολείπεται του ως άνω ορίου. Δεδομένου, όμως, ότι κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο, σύμφωνα με τα υποβληθέντα στην Αρχή στοιχεία, η συνολική πραγματική αξία των συμβάσεων ιδίου τύπου της αναθέτουσας ανέρχεται σε ποσό που υπερβαίνει το κατώτατο όριο του άρθρου 5 παρ. γ' του ν. 4412/2016, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή της σύμφωνης γνώμης της, δυνάμει του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ιδίου νόμου, όπως ισχύει.

4. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες, στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016, περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

5. Η αναθέτουσα αρχή επικαλείται, ως νομική βάση του αιτήματός της, τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη, οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση), η εφαρμογή της οποίας εξαρτάται από τη σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων: α) την ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού, β) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής και γ) την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της, και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ. Συν. Απ. 1080/2022 σκ. 6).

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο εξέτασης της συνδρομής απρόβλεπτου γεγονότος, η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένως, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας των εγκρίσεων, των δημοσιεύσεων, ή της υποβολής προδικαστικών προσφυγών και αιτήσεων αναστολής και ακύρωσης από τους συμμετέχοντες, δεν συνιστά οπωσδήποτε απρόβλεπτη περίπτωση, συνδεδεμένη αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη για απευθείας ανάθεση σύμβασης (πρβλ. ΣτΕ 1747/2011, 156/2022 ΔΕφ Πειρ (Ακυρ.), Τμ. IV 160/2013, 182/2014 και αποφάσεις της Αρχής 1, 25, 30, 49, 73, 93/2014, 159, 160/2016, Δ61/2019, Δ12ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ16ΕΑΔΗΣΥ/2022). Πλην, όμως, στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ερευνητέο αν η οφειλόμενη στα ως άνω γεγονότα καθυστέρηση επηρέασε συνεκδοχικά, καθ' υπέρβαση της απαιτούμενης προβλεψιμότητας, την ομαλή εξέλιξη και έγκαιρη ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. ad hoc Δ51ΕΑΔΗΣΥ/2024, Δ123ΕΑΔΗΣΥ/2023, και μεταξύ άλλων Δ8ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ4ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ5ΕΑΔΗΣΥ/2022 και Δ20ΕΑΔΗΣΥ/2022 Γνώμες της Αρχής). Εξυπακούεται δε ότι μια επιμελής αναθέτουσα αρχή οφείλει να ξεκινήσει εγκαίρως τις διαδικασίες σύναψης που συνάδουν με το ενωσιακό και σε συμμόρφωση με αυτό, το εθνικό δίκαιο.

Συναφώς, όταν η αναθέτουσα αρχή προσφεύγει επανειλημμένα στην εξαιρετική διαδικασία του 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, δεν αρκεί η αναφορά στους λόγους που την οδήγησαν να προσφύγει για πρώτη φορά, αλλά πρέπει να βεβαιώνεται αιτιολογημένα ότι οι ανωτέρω λόγοι (αρχικοί ή νέοι) συντρέχουν και για την εκ νέου προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (ΣτΕ 1747/2011 σκ. 5, ΔΕΦ Πειρ 156/2022 (Ακυρωτικός Σχηματισμός) σκ. 12, Δ12ΕΑΔΗΣΥ/2022).

Υπό την επίκληση δε της κατεπείγουσας ανάγκης, δικαιολογείται η ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι η κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. ΔΕΚ της 2.10.2008, Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας C-157/2006, σκ. 23 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, ΣτΕ 1987/2021, Ελ. Συν. VII Τμ. 733/2022, 1494/2022, Γνώμες της Αρχής Δ127/2018, Δ75, Δ84/2019 κ.α).

6. Προς τεκμηρίωση του αιτήματος της, η αναθέτουσα αρχή προβάλλει ότι υφίσταται συνθήκη κατεπείγοντος που ανάγεται στην προστασία της δημόσιας υγείας, δεδομένου ότι οι τρέχουσες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, που συνήφθησαν δυνάμει της με αριθ. Δ59ΕΑΔΗΣΥ/2024 σύμφωνης γνώμης της Αρχής λήγουν στις 30.11.2024 και η εν λόγω ανάγκη δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με άλλο τρόπο. Προς επίρρωση των ανωτέρω, η αναθέτουσα αναφέρει ότι παρίσταται επιτακτική ανάγκη για τήρηση των μέτρων υγιεινής και ασφάλειας, όχι μόνο για το προσωπικό αλλά και για τους συναλλασσόμενους που προσέρχονται καθημερινά σε όλες τις αρμόδιες Υπηρεσίες της προς διεκπεραίωση των υποθέσεών τους.

Ως απρόβλεπτη περίπτωση, γενεσιουργό της κατεπείγουσας ανάγκης, η αναθέτουσα αρχή με το αίτημά της, επικαλείται την αλληλουχία χρονοβόρων γεγονότων, τα οποία αντικειμενικά δεν μπορούσαν να προβλεφθούν και ούτε ανάγονται στη σφαίρα της ευθύνης της. Ειδικότερα, αναφέρει ότι η ματαίωση της πρώτης διαγωνιστικής διαδικασίας και ακολούθως η διοικητική και δικαστική εμπλοκή που προέκυψε στα πλαίσια της επόμενης άμεσα προκηρυχθείσας διαγωνιστικής διαδικασίας λόγω της άσκησης προδικαστικών προσφυγών και των επακόλουθων ένδικων βοηθημάτων, προκάλεσαν υπέρμετρη καθυστέρηση, με αποτέλεσμα η εξέλιξη της να έχει καταστεί αβέβαιη, καθώς κατά την παρούσα χρονική περίοδο, εκκρεμεί η καθαρογραφή των με αριθ. Α495/18-11-2024 και Α494/18-11-2024 αποφάσεων που έχουν εκδοθεί επί των αιτήσεων ακύρωσης, που ασκήθηκαν κατά των αποφάσεων της ΕΑΔΗΣΥ, ενώ εκτός των ανωτέρω εκκρεμεί και το στάδιο του προσυμβατικού ελέγχου.

7. Εν προκειμένω, προκύπτει ότι οι συνθήκες απροβλέπτου που είχαν κριθεί στα πλαίσια έκδοσης της με αριθ. Δ59/2024 Γνώμης της Αρχής, εξακολουθούν να υφίστανται, καθώς επί του παρόντος αναμένεται η καθαρογραφή των αποφάσεων που εκδόθηκαν επί των αιτήσεων ακύρωσης, που συζητηθήκαν ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης στις 13.06.2024. Από τις σχετικές βεβαιώσεις διατακτικού, προκύπτει ότι οι υποθέσεις θα αναπεμφθούν στην ΕΑΔΗΣΥ για περαιτέρω κρίση, γεγονός που θα επιφέρει πρόσθετη σημαντική καθυστέρηση. Επομένως, προκύπτει ότι η μη αναμενόμενη καθυστέρηση στον προγραμματισμό για την κάλυψη των μη επιδεχόμενων διακοπής υπηρεσιών παροχής

καθαριότητας στα κτήρια αρμοδιότητας της αιτούσας, σε συνδυασμό με την επιτακτική ανάγκη διασφάλισης της δημόσιας υγείας, δημιούργησαν συνθήκη απροβλέπτου και έχουν ανατρέψει, εκ νέου, τον προγραμματισμό των αναγκών της, που στηρίχθηκε στην αριθ. Δ59ΕΑΔΗΣΥ/2024 Γνώμης της Αρχής. Υπό τις περιστάσεις αυτές, με δεδομένη τη λήξη των υφιστάμενων συμβάσεων στις 30.11.2024, η ανάγκη παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στα κτήρια αρμοδιότητας της αναθέτουσας συναρτώμενη με την προστασία της δημόσιας υγείας, παρίσταται κατεπείγουσα, η δε θεραπεία αυτής, στην οποία κατατείνει η σκοπούμενη σύμβαση, δεν συμβιβάζεται, με τις προθεσμίες που τάσσουν άλλες διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, της επισπευσμένης διαδικασίας περιλαμβανομένης. Όσον αφορά τον αιτιώδη σύνδεσμο μεταξύ της απρόβλεπτης περιστασης και της κατεπείγουσας ανάγκης, παρίσταται προφανής, και τούτο διότι σε περίπτωση απουσίας της, καθ' υπέρβαση της απαιτούμενης προβλεψιμότητας, διοικητικής και επακολούθως δικαστικής εμπλοκής, η διαγωνιστική διαδικασία θα είχε ολοκληρωθεί εγκαίρως.

9. Όσον αφορά δε στην ανάθεση της σκοπούμενης σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο, το χρονικό διάστημα των έξι μηνών (6), παρίσταται εύλογο, ενόψει του χρόνου που κατά την κοινή πείρα θα απαιτηθεί για την ολοκλήρωση της εν εξελίξει διαγωνιστικής διαδικασίας. Κατ' ακολουθίαν, το αίτημα της αναθέτουσας αρχής εναρμονίζεται με την προϋπόθεση της ανάθεσης της σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο.

Σε κάθε περίπτωση, η τήρηση του αναγκαίου μέτρου πρέπει να διασφαλίζεται με τη δέσμευση της αναθέτουσας, ότι στη σύμβαση που θα προκύψει από τη διαπραγμάτευση θα περιληφθεί ρητή επιφύλαξη περί αυτοδίκαιης και αζημίως, για την ίδια, λύσης αυτής, εάν σε προγενέστερο χρόνο ολοκληρωθεί η εκκρεμής διαγωνιστική διαδικασία (πρβλ. ενδεικτικά Δ19, Δ43, Δ123, Δ133/2023 και Δ51/2024 Γνώμες της Αρχής).

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Επί του τεθέντος ερωτήματος, η Επιτροπή **ομόφωνα αποφασίζει:**

Την παροχή σύμφωνης Γνώμης, περί προσφυγής της Π.Υ.Σ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας του e-ΕΦΚΑ στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας σε κτήρια της αρμοδιότητάς της, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 195.076, 56 € χωρίς ΦΠΑ, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίσταση), λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 21 Νοεμβρίου 2024

Η Συντάκτης

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Νικολέτα Κοττά

Ευαγγελία Κουτούπα